

**Gårdshistorie
for**

Mandal gnr. 82

2004

av Jan Mandal

Utgiver: Bjugn Bygdatunlag, Mølnargården

Fra gammelt av var det ca. 2 km til de nærmeste nabogårdene, Jøssund og seinere Fauskan.

Avstanden fra RV 720 er ca. 2 km. Både til Fauskan i vest og Jøssund i sør.

1.6 Vegsamband:

Mandal er knyttet til RV 720 med FV 83, som går fra Fauskan om Mandal til Jøssund, hvor den igjen kommer inn på RV 720 like nord for Jøssund bru.

1.7 Grenser inn- og utmark:

Nesten all dyrkbar jord er oppdyrka. Det er noe beite ved Kjerknisset-Sjøvollen, øst og nord for Jøssund kirke og et lite område vest for Kjempabukta.

1.8 Bekker:

Det er ingen vann på gården. Av bekker er det en som renner ut i Mandalsbukta og en i Kjempabukta fra Stormyra, og Bjønnadalsbekken som renner ut i sjøen ved grensa i vest. Nesten alt er lagt i rør.

1.9 Skog og fjell:

På selve Mandal finnes ingen skog av betydning, men tre av brukene har teiger i Teksdalsskogen, Heimalia, der de har tatt ut en del sagtømmer og ved til eget bruk. Ellers er det forsøkt plantet en del, men værslaget er hardt, og det er stort sett bare øst for Kamfjellet (Gaupmyra) at trærne har nådd noen størrelse. Ellers er haugene kledt med einer lyng og mose. En liten osplund trives ellers godt i (Bogen) under en berghammer nord for kirka. Det høyeste fjellet er Langåsen, 78m, Kamfjellet, 60m og Vardehaugen, 48m.

2. Den eldste gården:

2.1 Navnet:

De eldste kjente former av navnet er Mandall 1610, Mundall 1612, Mandallen 1643, osv. Prof. Rygh kan ikke gi noen forklaring på opprinnelsen til navnet da det ikke kjennes eldre former.

2.2 Fornminner:

Det er registrert to fornminner på Mandal. I 1880 registrerer K. Rygh- "På en berghammer nord for gården er en stor Røys". Røysa ligger på Geithammeren med flott utsikt mot Rømmenvika i nord-øst, Bålfjord i vest og Jøssund kirke i sør. Denne røysa har en diameter på 12 m, og en høyde på 0,6 m..

Begge røysene antas å stamme fra eldre jernalder.